

Waarin vinkkelistä

Ajatuksia ja kokemuksia eläkewaarin maailmasta

(Poimintoja blogista)

Pertti Hagelberg

WAARIN VINKKELISTÄ

Pertti Hagelberg

Waarin vinkkelistä

Ajatuksia ja kokemuksia eläkewaarin maailmasta

(Poimintoja blogista)

Nimikkeen automaattinen analysointi tietojen, erityisesti mallien, trendien ja korrelaatioiden, saamiseksi 13b § ("tekstin- ja tiedonlouhinta") mukaisesti on kielletty.

© 2025 Pertti Hagelberg

Kannen suunnittelu ja toteutus: Pertti Hagelberg

Sisuksen taitto: Pertti Hagelberg

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B,
00100 Helsinki, bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763 Hampuri,
Saksa

ISBN: 978-952-80-2119-3

Helsingin Jätkäsaari

3.3.2013 - 2.6.2014 89 postausta

Hämeenlinnan Voutila

13.6.2014 - 19.11.2016 26 postausta

Someron Joensuu

2.1.2018 - 28.12.2024 26 postausta

*”Sillä kaksi väärää käsitystä on ihmisestä, se joka on hänellä
itsellänsä, ja se joka hänestä on muilla.”*

Näin Paavo Haavikko kirjassaan Rauta-aika.

3.3.2013

Sataman valot 1

Takaisin Helsinkiin

Blogissani kirjoitan ajatuksista ja kokemuksista eläkkeelle jäämisen ja erityisesti takaisin Helsinkiin muuton jälkeen. Yritän myös ymmärtää miksi suhtautumiseni moniin minulle niin läheisiin asioihin ja ilmiöihin on muuttunut. Johtuuko se siitä että me muutumme vanhetessamme. Vai muutuuko maailma ympärillämme mutta me emme? Niinpä.

Olen nyt 65v ja viime vuoden marraskuussa muutettiin vaimon kanssa Jätkäsaareen. Elämäni aikana olen asunut lähes 20 eri paikassa. Ehkä sen vuoksi en oikein tunne olevani ”mistään kotoisin”. Tämä Helsinkiin muutto oli myös ensimmäinen kerta kun muutin jonnekin takaisin. Miksi näin kävi? Onko tässä Helsingissä jotakin, mikä sen aiheutti? Vai johtuuko se vain elämäntilanteesta?

Tunnen useita ihmisiä jotka ovat asuneet koko ikänsä samassa paikassa tai ainakin samalla paikkakunnalla. He eivät myös juurikaan matkustele. Elämäänsä he tuntuvat olevan tyytyväisiä.

Mikä heidät saa pysymään paikoillaan. Ovatko juuret niin syvässä ettei niitä saa irti. Onko kaikki niin hyvin että ei tarvitse haluta paremman perään. Vai eivätkö he vain uskalla irrottautua tutuista ympyröistä. Tämä ei ole vähimmässäkään mielessä arvostelua heitä kohtaan - ainoastaan ihmetystä, ja ehkä myös hivenen kunnioitusta. Kunnioitusta siitä että ovat pysyneet luomaan elämäänsä sisällön eivätkä lähteneet etsimään josko se löytyisi muualta!? Tosiasia kuitenkin on, että useimmat meistä ovat joutuneet etsimään leipänsä muualta kuin kotikulmilta. Elämään on sitten tullut sisältöä jos on ollut tullakseen. Asuinpaikasta riippumatta.

Itse olen oikeastaan vain kerran muuttanut työn takia. Muut muutot ovat kyllä olleet elämäntilanteista johtuvia, parempaa elämänlaatua ja -sisältöä tavoittelevia. Lapsena tietysti perheen mukana muuttamista, mutta armeijan jälkeen omien tarpeiden mukaan.

Tuohon varhaisempaan vaiheeseen kuului kolme eri asuinpaikkaa Somerolla sekä muutto Espoon Tuomarilaan kun olin 16 vuotias. Armeijan jälkeen sitten alkoi muuttorumba jonka ainakin toistaiseksi viimeiset säkeet osuivat tuohon viime marraskuulle. Ensin oli Espoossa Matinkylä, Soukka ja Kauklahti. Sitten Vantaalla Tikkurila ja Keravalla Savio. Helsinkiin muutin ensiksi Laajasaloon, sitten Töölön kautta Puistolaan. Nummi-Pusulan Saukkolassa meni peräti 17 vuotta. Hämeenlinnaan muutettiin ensin aivan keskustaan, sitten Ojoisille ja lopuksi Myllymäkeen. Useimmat haluavat eläkepäiviään viettämään maalle mökille tai pikkukaupunkiin, pois ruuhkista ja hälinästä. Me muutettiin Helsinkiin!

Nyt siis ollaan takaisin Helsingissä. Jätkäsaaren asunnon ikkunasta näkee toistaiseksi merelle. Meri näyttää tänään varsin hyytävältä. Tuuli puhaltaa lunta. Aurinko yrittää otetta lumesta ja jäästä.

Tuntuu ihan hyvältä.

4.3.2013

Sataman valot 2

Päätöksenteon sietämätön raskaus

Hämeenlinnassa vuoden 2008 syksyllä sain diagnoosin jalkaongelmistani. Liikkumisen kanssa saattaa tulla ongelmia tulevaisuudessa. Lyheneehän

askel toki muutenkin iän myötä. Tilanne kuitenkin pani miettimään. Pitäisikö muuttaa asumismuotoa vähemmän fyysisesti rasittavaksi?

Oltiin vajaa pari vuotta aiemmin hankittu 50-luvun rintamamiestalo. Taloon tehtiin iso remontti, pihaa muokattiin uuteen kuosiin. Oltiin erittäin tyytyväisiä asumiseemme. Tämä oli juuri sellaista mistä olin aina haaveillut!

Talossa asuttiin kolmessa kerroksessa. Rappuja piti ravata päivän mittaan useita kertoja. Pihalla riitti työtä. Osa työstä oli sellaista josta nautti, mutta osa taas sitä pakkopullaa. Jälkimmäiseen kuului kesällä nurmikon leikkuu, syksyllä haravointi ja talvella lumen luonti. Suurin ongelma oli, että nämä työt alkoivat käydä joka vuosi raskaammiksi.

Kerrostaloasuminen oli aina ollut vaihtoehto jonka valitsisin vain, jos muuhun ei ollut mahdollisuutta. Nyt sen asumismuodon helppous verrattuna omakotiasumiseen alkoi vähitellen kiinnostaa. Ja kiinnostus kasvoi. Ei tarvitsisi talvella lumisateella miettiä mihin sen kaiken lumen saa mahdumaan. Myrskyllä ei tarvitsisi pelätä pysyykö peltikatto paikoillaan. Kesällä matkaa suunnitellessa ei tarvitsisi olla huolissaan siitä, että puutarhassa kaikki kuivuu ja kuolee (paitsi rikkaruohot). Olisi mahdollisuus vapaammin, ilman monenlaisia järjestelyjä, liikkua ja matkustella. Kerrostalossa painaisi vaan asunnon oven perässään kiinni! Niin kauan kuin jalat vielä sopuisasti kuljettavat.

Isotkin päätökset on vaan tehtävä kun niiden aika on. Lykkäämällä ne käyvät vaikeammiksi ja saattavat jäädä kokonaan tekemättä. Onneksi meillä oli melkoisesti kokemusta muuttamisesta ja paikkakunnan vaihtamisesta. Loppujen lopuksi päättäminen oli yllättävän helppoa. Enää piti sopia että minne sitä sitten suunnistetaan.

Itse olin karsastanut Helsinkiä silloin kun lapset olivat siinä iässä, että tarvitsivat lääniniä missä touhuta. Nyt ei tarvinnut enää murehtia jälkikasvusta, itse asiassa koko katras asui Helsingissä ja muualla pääkaupunkiseudulla. Alkoi muistua mieleen millaisena oli nuorena miehenä kokenut Helsingin. Espoossa asuessa kun enimmänsä vapaa-ajan vietti pääkaupungin riennoissa. Ja työpaikatkin oli silloin siellä. Suurin osa ajasta siis kului siihen aikaan Helsingissä, joka tietysti 60- ja 70-luvuilla oli monessakin erilainen kuin tänäpäivänä.

Muutaman kerran kävin oikein makustelemassa nykyistä Helsinkiä. Ajeilin ratikalla, kävelin katuja ja katselin rantoja. Kävin kauppatorilla kahvilla

ja syömässä Eromangan lihapiirakkaa. Kuuntelin lokkeja. Haistelin Kaup-pahallin hajuja. Kaikki alkoi taas muistua mieleen. Tuntui ihan kotoisalta.

Vaimo oli aina ollut valmis muuttamaan Helsinkiin. Nyt olin minäkin. Ja sitten vaan rattaat pyörimään.

6.3.2013

Sataman valot 3

Mökki myyntiin

Alun alkaen oli selvää, että asunnon ostaminen Helsingistä, läheltäkään keskustaa, ei olisi mahdollista hinnan vuoksi. Rintamamiestalon arvo Hämeenlinnassa ei riitä. Hyvältä vaihtoehdolta tuntui asumisoikeusasunto. Siihen myös varsin nopeasti päädyttiin. Meillä kun sattui sopivasti olemaan jo aiemmin hankittu jonotusnumero pääkaupunkiseudulle. Se oli hankittu edellisen, sen suuren laman aikana 90-luvulla. Aikana jolloin kaikki meidänkin perheen taloudessa oli hyvin epävarmaa.

Elettiin vuoden 2011 helmikuuta. Netistä alettiin etsiä mahdollista uutta kotia, asumisoikeusasuntoa. Sieltä löytyi useampiakin vanhoja asuntoja, mutta myös tulossa olevia uusia. Myöhemmin keväällä löytyi Jätkäsaareen suunnitteilla oleva senioritalo, joka alkoi heti kiinnostaa. Aivan keskustan tuntumassa, ratikka kulkee vierestä ja meri näköetäisyydellä. Siellä joutuisi kylläkin aluksi asumaan keskellä rakennustyömaata, koska koko alue on täysin valmis vasta 2025! Mutta oltaisiinpa lähes ensimmäisten joukossa. Asunnot tulisivat hakuun myöhemmin samana vuonna ja valmistuisivat 2012 lokakuussa.

Nyt alkoi puuduttava odottamisen ja itselleen todistelun aika. Joka päivä piti tarkistaa netistä, joko haku on alkanut, tai josko olisi uusia vielä parempia kohteita tulossa. Päivittäin tuli testattua itseään päätöksen oikeellisuudesta. Sopeutuuko sitä jälleen Helsinkiin. Mitä täällä Hämeenlinnassa ja omakotiasumisessa on sellaista mistä ei voisi luopua. Joka asiassa löytyi aina ne sekä hyvät että huonot puolensa. Ollaanko nyt aivan hulluja!

Haku aika koitti, päätös tuli joulukuussa: meille oli myönnetty asumisoikeus. Seuraavaksi tuli sitten toteuttaa käytännössä se suurin juttu, joka tähän asumismuodon vaihtamiseen liittyi. Hyvin rakkaaksi käynyt rintamamiestalo piti saada myydyksi.

Loppujen lopuksi kaikki tapahtui hämmästyttävän nopeasti ja ilman sen suurempia tunnemyrskyjä. Ennen joulua kävi kolme välitystoimistoa katsastamassa paikat ja jättämässä myyntitarjoukset. Myyntiajaksi he arvioivat noin puolta vuotta, mutta joissakin tapauksissa ajat ovat venyneet kuulemma jopa yli vuoteen! Lähdettiin tapaninpäivänä Sevillaan, jossa viikon ajan mietittiin ja sulateltiin kaikkea mitä oli tapahtumassa. Uudenvuoden yöllä palattiin kotiin ja seuraavana arkipäivänä sovittiin myyntitoimeksiannosta valitun välittäjän kanssa.

Kuntotarkastuksen suorittamisessa ja erilaisissa välittäjän paperihommissa kului noin kolme viikkoa. Ensimmäisestä julkisesta näytöstä kului reilut kolme viikkoa kun kaupasta oli sovittu. Kaupat tehtiin 2.3.2012 - taas oli yksi vaihe elämästä peruuttamattomasti takana. Mutta onneksi uusi oli edessä!

7.3.2013

Sataman valot 4

Elämä pahvilaatikkoon

Kaupat oli tehty ja talo pitäisi saada tyhjäksi toukokuun alkuun. Väliaikaisen asunnon löytäminen Hämeenlinnasta ei ollut ongelma. Ongelma oli se, että rintamamiestalon kolmessa kerroksessa oli vuosien mittaan kertynyttä tavaraa, myös varsinaista roinaa. Sitä oli enemmän kuin omiksi tarpeiksi. Sellaista tavaraa, jolla ei olisi mitään käyttöä Jätkäsaarella kerrostalossa ja joka ei sen puoleen siihen asuntoon mahtuisikaan. Ja sitten vielä kaikki mukaan otettava tavara pitäisi saada mahtumaan väliaikaiseen asuntoon, joka puolestaan oli huomattavasti pienempi kuin se uusi asunto!

Ensiksi piti kerätä autotalliin sellainen tavara, josta täytyi päästä eroon. Sinne kertyi erilaisia remontoimiseen, nikkarointiin ja talon ylläpitoon tarvittavia työkaluja ja tarvikkeita. Sinne kerättiin kaikki pihan- ja puutarhahoidossa käytettävät työkalut. Seuraavaksi sellaiset huonekalut, joista oli tarkoitus luopua. Lopuksi kaikenlaista sekalaista tavaraa, josta lopultakin täytyy raaskia luopua. Nämä viimeksi mainitut roinat oli se hankalin ryhmä: niitä ei ole vuosikausiin tarvittu, niillä ei olisi varsinaisesti mitään käyttöä, mutta että niistä pitäisi luopua!! Eikä vähäinen ollut senkään tavaran määrää jota seuraava sukupolvi oli jättänyt vintille säilytettäväksi.

Kun näitä kaikkia arkistojen aarteita yhdessä lajiteltiin muutamana päivänä, alkoi vähitellen muodostua käsitys siitä, mitä tavarakaaokselle tulisi tapahtumaan. Osa kelpasi lapsille ja sukulaisille, huonekaluja myytiin tuttaville sekä huutonetissä. Jotakin vietiin kirpparille. Ja sitten ne tavarat, joille ei enää löytynyt järkevää kierrätystä, toimitettiin sydän kylmänä jätteenkeräykseen.

Loput pitäisi pakata niin, että muuttofirma pystyisi ne siirtämään, ensin huhtikuussa väliaikaiseen asuntoon Myllymäkeen ja sitten marraskuussa Jätkäsaareen. Suurin osa oli sellaista tavaraa jota ei väliaikaisessa asunnossa tarvita. Niitä varten oli järkevintä ostaa isoja pahvisia muuttolaatikoita, joissa ne voisivat rauhassa odottaa syksyä. Sellaiset astiat ja muut jutut, joita väliaikaisessakin asumisessa tarvitaan, pakattiin muovisiin vuokralaatikoihin. Näitä muuttolaatikkoröykkiöitä alkoi sitten nousta jokaisen huoneen nurkkaan. Elämä alkoi olla pakattu pahvilaatikoihin. Kaikki alkoi olla valmista muuttofirmaa varten.

10.3.2013

Sataman valot 5

Välitilan loppu

Paikasta toiseen siirtymisen aikana ollaan välitilassa. Tämä kahden eri elämänvaiheen välitila kesti seitsemän kuukautta. Seitsemän kuukautta, jotka tuntuivat loputtoman pitkiltä. Elämä oli pakattu pahvilaatikoihin, joita oli kymmeniä eri huoneissa, ja jotka odottivat marraskuuta. Oli kuin osa itsestä olisi ollut tavaroiden mukana laatioissa. Puolittaisena ei osannut oikein elääkään. Oli vaan kulutettava aikaa.

Suuri osa vuosien myötä kertyneestä tavarasta oli siis jo ennen muuttoa pantu kiertoon, mikä mitenkään. Nyt suurin osa jäljellä olevasta oli laatioissa, vain pieni osa käytössä. Koko seitsemän kuukauden ajalta en muista oikeastaan yhtään sellaista pahvilaatikoihin pakattua tavaraa jota olisin tarvinnut. Oliko tuo pahvilaatikkoröykkiö siis aivan turhaa. Jos välitila olisi jatkunut, vaikkapa kaksi vuotta, olisinko silloinkaan tarvinnut mitään laatikoiden sisällöstä?

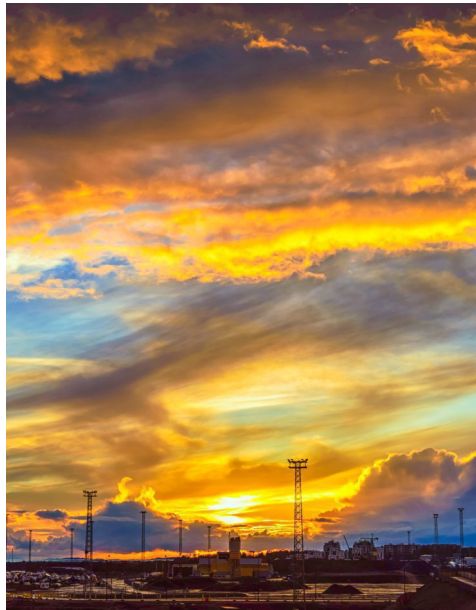
Sitä nyt ei kuitenkaan päästy kokemaan, hyvä niin. Marraskuun alussa saatiin tuo reaaliomaisuus siirrettyä muuttofirman toimesta Jätkäsaareen.

Jätkäsaareen, sataman valoihin, Länsisataman valoihin. Syksyinen, hyytävän kylmä meri, sekä tuimasti puhaltava tuuli, tekivät heti selväksi millä ehdoilla täällä eletään. Täällä pitää tottua meren läsnäoloon. Rankin vuoden-aika oli edessä. Lunta, jätää ja tuulta.

Sisällä oli kuitenkin lämmintä, ja ikkunoista voi katsella meren suuntaan tuulen hulvatonta temmellystä. Pahvilaatikkoröykkiö pieneni päivittäin. Tuttuja ja puoliksi unohtuneita esineitä ilmaantui ryppyisten sanomalehtien sisältä; ai niin, tällainenkin on olemassa! Mihinköhän sen laittaisi?

Vähitellen tavarat löysivät paikkansa. Tuntui kuin oma persoonallisuus olisi siinä samalla rakentunut takaisin samanlaiseksi, mitä se oli ollut ennen pakkaamista. Helmikuussa, Hämeenlinnassa, kauan sitten. Kyllä kai se on pakko sitten myöntää. Tutut esineet tuossa näkyvillä, käyttämättä, pelkällä olemassaolollaan, luovat turvallisuuden tunteen. Tätä kaikkea minä olen. Tästä kaikesta minä muodostun. Tämä on minun henkilökohtaista historiaani. Tästä on hyvä jatkaa.

Nämä ”Sataman valot” -tarinat päättyvät tähän. Asuinympäristön muutos sekä kevään odottelu saavat ajatukset hämmennyksiin. Täytyy koittaa saada niitä järjelliseen muotoon. Paljon mielenkiintoista ja jännittävää on odottamassa. Avanti!

14.3.2013

Minulla oli haave

Eletyt vuodet muokkaavat meitä, tahdoimmepa tai emme. Uskon, että eniten meidän persoonaamme, meidän maailmankuvaamme (siis siihen millaisena juuri me maailman näemme) vaikuttavat kuitenkin asiat nuoruudestamme. Ajasta, jolloin aktiivisesti, välillä suorastaan intohimoisesti, tarkkailimme ja imimme itseemme asioita, ilmiöitä, koko ympäristöä. Ajasta, jolloin meillä oli ihanteita ja esikuvia. Ajasta, jolloin arki ei vielä täyttänyt sitäkin aikaa, joka tulisi käyttää haaveiluun. Niin juuri, haaveiluun, tunnetilojen luomiseen. Ne kantaisivat eteenpäin vaikeinakin hetkinä. Ilman haaveita toki voi olla tavoitteita, kuten isompi asunto, nopeampi auto ja muuta arkista, kaikkea sitä, mitä ahkeralla työnteolla on saavutettavissa. Mutta ilman haaveita tämä kaikki olisi todella tylsää!

Omassa nuoruudessa muistan tämän haaveilun ja tunnetilojen luomisen vaiheen sijoittuneen jonnekin 14 - 18 vuoden paikkeille. Silloin tapahtui tapahtui maailmankuvani rakentumisen kannalta merkittäviä asioita. Se alkoi Somerolla kouluaikana. Siellä löysin ensiksikin kirjallisuuden ja kirjat, joita sitten tuli ahmimalla luettua. Tajusin että asioita voi tutkailla monin eri tavoin, ei ole vain yhtä tapaa. Niitä voi myös ilmaista lukuisin muodoin, vaikkapa runoina! Tietysti tähän runojen löytämisen riemuun sisältyi myös hilpeyttä. Eihän 14-vuotias aivan vakavasti voi suhtautua Pentti Saarikoskeen tai P. Mustapäähän. Mutta alkunsa sai se, mikä avautui paremmin vasta muutaman vuoden kuluttua.

Somerolla myös avautui musiikkiin aivan uusi näkökulma: jazz ja blues. Siinä oli jotakin hyvin kiehtovaa, jopa salaperäistä (ei nyt sentään syntistä). Oli vaikkapa Art Blakey and The Jazz Messengers! Musiikki svengasi, soundi jotakin aivan uutta, ja soittajat aivan erilaisesta kulttuurista ja maailmasta. Ja vielä noin upeita nimiä bändeillä! Someron kaupoista löytyi tuohon aikaan tasan kaksi LP-muotoista jazz-levyä. Toinen oli Count Basien LP Atomic (mikä kansil!). Sen osti kaverini, jonka kotoa löytyi toki useampiakin alan levyjä. Toinen oli Benny Goodmanin swing-orkesterin. Levyn nimeä en muista, mutta siinä oli mm. Bach Goes to Town sekä One O'Clock Jump. Siitä tuli minun ensimmäinen ihan ikioma levyäni.

Samoihin aikoihin Helsingissä järjestettiin se paljon huomiota saanut Maailman Nuorison Festivaali. Meitä lähti Somerolta bussilastillinen poruk-

Kirja pitää sisällään eläkewaarin ajatuksia ja kokemuksia elämästä ja ihmisenä olemisesta. Se koostuu niin arkisista asioista kuin myös musiikista ja konserteista, kirjoista ja kirjoittamisesta, valokuvista ja valokuvaamisesta, matkakohteista ja matkustamisesta, muistoista ja muistista. Käsittelyyn pääsee tv-sarjoja ja elokuvia, onpa mukana pari fiktiivistä kertomustakin. Mukana on nuoren miehen unelmia ja havaintoja niiden toteutumisesta, elämän mukanaan tuomia iloja ja suruja. Liikutaan Somerolla, Helsingissä ja Hämeenlinnassa joista aihepiiri laajenee Suomeen, Eurooppaan, koko maailmaan aina aurinkokuntaamme ja tähtien taakse.

”Että mitäkö tässä blogissani sitten kirjoitan ja miksi?”

Hyvä kysymys, johon en osaa tyhjentävää vastausta vieläkään antaa. Kunhan kirjoitan aiheista jotka kulloinkin alkavat mielessä pyöriä, aiheista joilla uskon olevan yleisempääkin kiinnostusta. Koen kirjoittamisen jonkinlaiseksi ajatusten selvittelemiseksi, terapeutiseksi puuhasteluksi.”

Pertti Hagelberg on eläkewaari ja somerolainen paluumuuttaja. Hän on julkaissut aikaisemmin kolme kirjaa: Sanoitettuja kuvia (2020), Tähtitaivas kotikujan yllä (2022) ja Mielentiloja (2023). Tämä neljäs kirja sisältää poimintoja blogista ”Waarin vinkkelistä”, joka sai alkunsa Helsingin Jätkäsaareissa maaliskuussa 2013.

